

هه‌بژاردنی ئەم ناوێشانە وەك بواری لـكـكـیـنـهـوـه‌ی هه‌خه‌یی شیکاری، چەند پە‌یوه‌سته به ئاره‌زوو و حەزی لـكـكـیـه‌ره‌وه، ئەوه‌نده‌ش پە‌یوه‌ندی به هه‌کارگه‌لی که‌ه‌که‌بووی تـه‌وانینه‌وه هه‌یه بـ هه‌خه‌ و شیکاری ده‌قی نو، چونکه ئەم گه‌انه شیکارییه پە‌یوه‌ندی به ته‌کنیکی شیعرییه‌وه هه‌یه، جوو‌ه و هه‌ز ده‌خاته سه‌ر کاریگه‌ری هه‌ما له خو‌قاندنی ئه‌ست‌تیکای زمان‌ی شیعری و و‌ه‌یه‌ی هه‌مایی و به‌سته‌وه‌ی به‌فه‌رهنگ و کولتوور و هه‌ست و ده‌روونی و زه‌مینه‌ی مه‌عریفی زیندوو‌کردنه‌وه‌ی یاده‌وه‌ری ئەم فه‌رهنگه م‌ژوو‌یییه، چونکه ئەم هه‌مایانه له نه‌ستی ک‌ی ک‌مه‌گادا بووه به به‌ش‌ک له وانی‌نی چه‌سپاو، که دوا‌جار له سایه‌ی ئەم چه‌مکه هونه‌ریه‌ی هه‌ماکاندا ستراکت‌ری م‌ژوو و یاده‌وه‌ری باب‌ه‌تی ده‌رده‌ب‌در له ده‌ق‌کی فره‌

هه ندى ئاۋ-زانبوو بە ئەزموونى ھەستى داھ-نانى شاعىر، چونكە ھ-ماش ديارىكراۋ-كە، يان ۋو-اداۋ-كى م-ژووى، يان نە-تە-و-يىيە... ئەو-بە-ش-كە لە ھزرى ك- و ئاۋ-تە-بوو-بە ئەزموونى ھەستى و ش-واز و ناو-ەر-كى دە-قە-كە-و-ە.

ھ-ما لە دە-قى: (ھەز-دە-كە-م ئەو-ە-ندە بژىم) دا

زمان و دە-ر-ب-ىنى شىعەرى زمان-كى سرووشكارىيە، دە-و-ە-مە-ندە بە وشە-گە-لى پ- لە واتا و مە-بە-ستى ھە-مە-چە-ش، ھ-كارى ئە-مە-ش ب- ئەو-ە ناگە-تە-و-ە وشە-كان دە-ر-ب-ىن-كى تاي-بە-بن و ب- ئەو-ە شياوبن لە پ-سىسى شىعەرىيە-تدا، چونكە لە سروشتى ھە-ر-ھە-نگى وشە-دا، وشە-گە-ل-ك نىن شىعەرى بن و ئە-وانە-ى تر نا-شىعەرى، بە-ك-و ئە-و بويى-ھە-رە لە گە-ى داھ-نان و سروشتى ئەزموونى داھ-نە-ردا بە ديدە-ك-ر-ت، كە تا چ ئادە-يە-ك و ئاست-ك بە-كار-ھ-نان-كى ئ-ست-تىكى تاي-بە-تى بە وشە-كان بە-خشيۋە، كە پ-ى دە-گوت-ر-ت شىعەرىيە-ت، كە دە-ب-تە لە-مپەر لە ن-وان ئە-گە-رى ھە-بژاردە-ى تا-ك-ھ-وى بابە-ت ھە-بە-ستنى خ-نە-ك-ر، يان لە ئە-گە-رى پ-كە-تە-يىدا لە ھە-ر-مى باو و ئاسا-يىدا، بە-ك-و پ-ويستە ئەم وشانە ئە-و ھە-ر-مانە ج-بە-ن، لە ناو-ە-ند و پانتايى دە-ر-ب-ىندا ئەم واتا و مانا-يانە لە-سەر بە تا-ك-ر-دە-نە-وى واتا و مانا بە-شە-كى و گشتىدا ۋا-بن، چونكە زمانى و دە-ر-ب-ىنى شىعەرى دوور دە-كە-و-تە-و-ە لە ش-واز-گە-رايى و بابە-ت-گە-رايى باو و ئاسايى، ئامادە-دە-ب-ت بە ت-پە-اندنى ئامازە-يى ب- ھە-چوونى دە-ر-ب-ىن ب- ئە-و-ە-ى جىھانى دەرە-كى وە-ك و-نە-يە-كى بىنراوى خ-ى وە-ر-ب-گ-ر، لە جىھانى ناو-ە-ك-ىش ھە-ن-دى ھە-چوونى ت-كە-ۋا-و ئاۋ-تە-ب-ت، كە ت-يىدا جىھانە-كانى خەون و ئاستە-قىنە و سوريالىستى ئاۋ-تە-دە-بن، ھە-و-دە-دا ب- پ-كە-ن-نانى داھ-نراۋ-كى ئاۋ-تە-يى نو- بە ئ-گە-ى نو- لە دە-ر-ب-ىندا، ل-رە-دا زمانى شىعەرى بە و-نە-ى شىعەرى پ-نا-ب-تە-و-ە و ت-ر نا-ب- و ك-تايى پ-نا-يە-ت، بە-ك-و و-نە-ى ھونە-رى ت-دە-پە-ن- - لە گە-ان و ل-ك-ىنە-و-ە-يىدا بە دواى سرووشكارى و فرە-وانى و گشت-گىرىدا - ب- ھ-ما (Symbol)، ب-گومان سروشتى ھ-ماش سروشت-كى دە-و-ە-مە-ند و كارىگەرە و دە-خ-ر-تە-سەر-سياقە (Context) كە ت-يىدا فرە-وانى و قوۋ-ى ب- دە-گ-تە-و-ە ()، چوارچ-ۋە-كە-شى، يان گ-پە-پە-نە-كە-ى ((تا-ادە-ى ت-گە-يشتنى واتا دژ-بە-يە-ك و پ-چە-وانە-كانە-)) ()، زمانى شىعەرىش لە ئ-گە-ى ھ-ماۋە-و-ە-امدەرە-وى ئارە-زوۋى شاعىرە ب- د-زىنە-و-ە و داھ-نانى ش-واز-كى تاي-بە-ت بە خ-ى، ئە-و كە-ل-ن و كە-مو-كو-يىانە-ش پ- دە-كاتە-و-ە كە لە-وانە-يە لە ئە-نجامى ھە-چوونى ئەزموونى ھە-ست-ك-ردنى شاعىر و ئا-زى ئەم ئەزموونە سەر-ھە-ب-دات، لە-بەر ئە-و-ە ناچار دە-ب-ت

هانا بـ پـکها تهی زمانهوانی دژیەك و پـچهوانهکان و ته نانهت ئەو پـکها ته میەش ببات، که دوورن له پـکها تهی باو و ئاسایی، بـ ئەوهی بتوانـ ههستی تایبهتی و وردی ئەزموونی خـی بگوازـ تهوه که پـیوه ده ناـینـ، بـگومان هـماش پشت ده به ستـ به لـکچوونـکی سوسیـلـژیانهی و نـوان شتگهـلـك، ئەو لـکچوونه سوسیـلـژیەش بهرـگای شاعیر له گـگای ههستکردنی خەمـنـراو له په یوه ندیه قووـ و شاراوهکانی نـوان دیارده ماددییهکان و ئەو نهـنیانی که له دیوی پشتهوهی ئەو دیاردانه شاردراونه تهوه دهیچنـتهوه و دهیهـنـتهوه، ئینجا وزهیهکی سرووشکاری داھـنـهـرانـه له بهیه کگە یشتنی شتگه له کان به کارده خا بـ ئاشکراکردنی ئەو نهـنیانی، بهـام ئەو ئەزموونه شعوریانی که شاعیر تـوانینهکانی بـ گەردوون و بـیهری ئەرینییه که (واقیع) له بهره که یهوه هـدهـچنـ که کارامهیی و وشیری دـزهرهوهی سروشتی شتگه لهکانی پـده به خـشـ و گهوهری دیارده ماددییهکانیش پەرش و بـاو و ناـکن، لـکچوونی نـوانیان له گـگای هـماوه بهیه که وه گرـ دهن که له سەر ئـشنایی تایبهت له تایبهت، یان گشتی له تایبهت، یان گەردوونییهکی گشتگیر له گشتیدا : بهـام له سهرووی ئەمانه شهوه ئەوه ئـشـنی نه مرییه له چرکه ساتی هه نووکه ییدا و ئەوهی پـیدا تـده په ئـ () .

دهتوانین بـینـ: هـماکان شتگهـلـکی ئامادهیی و هه نووکه یین، یان شتگهـلـکی نا ئامادهیی و نه بوون، یان شتگهـلـکن بوونیان به مهـحـ و گریمانه و خەمـانـدن دهـکـت، یان لهوانهیه به کاربهـنـنـ بـ دـزینهوهی شتگهـلی نامـ و نادیار و ون، بهو شـوه یەش هـماکان میکانیزمی ئەبسمـلـژین له پـرسی یادهوهری و پـشبینی و ناساندن و ههستکردنی هه نووکه یی مـژووی شتهکان و مـژووی به هاکان بـ خـمه تی فره نگ و کولتوور و ژیاڕی مرـیی، که ئـابینی و پـشبینی تـیدا ده بـته سروشـك، کاتـك ئەگەر هـماکان ئـایـه ی په یوه ندیه کان بگرـتهوه که خاوه نی چوارچـوه یه کی یه قینین () .

سه بارهت به جیاوازی نـوان میتافـر و هـماش هـخنه گرـك دهـ: (دهوـمه ندی میتافـر په یوهسته به نیشانه یه کی خودی تایبهت، بهـام دهوـمه ندی هـما چـناییه تی و چه نداییه تییه پەرش و بـاو یهـك و په رته وازییهـك له تاکه کان و دـخـه کان ده گرـته خـ، ئـمه دهتوانین له دوو پـگهـدا جیا یان بکهینهوه، یهـكـکیان ئەندـشه ده به ستـتهوه به تـوانین و ههست پـکراو، به شـوه یهـك ههست پـکراو وابهستهیه به ئـوانینی بیرکردنهوه له ناو چوارچـوه یهـك پشت ده به ستـ به به ستهـرـك له نـوان دوو شتدا، دووانه کهش له بهرانبه رماندا خـیان ده نوـنـ، بهـام هـما وـنه یه کی سه ربه خـیه، بوونـکی خـکرده ییه،

جوو ٻانهو هشي ٿا زادانهيه ، خاوه ني ٻه سہ ناتيهه کي نام ٻيه و ناچ ٻته
 ٿر باري چه مکه دهره کيه کان، لڙه دا ده توانين ٻڻين هه موو ٽه وهي
 په يوه سته به په خشنامه، يان ٻڻي رتي فيکريه وه، يان وه سفرکرنی
 جڙ ٻه دا ه ٻنان و خولقاندنی ناخه وه که ٻڻه ڇ ٻا يا بانه تر ٻ لهو
 و ٻنه يه له گه ٻيدا چوارچ ٻوهي گرتووه له ه ٻما دووريان بڻه ينه وه ،
 به و ش ٻوه يه ه ٻما لوو تکه يه که ، يه گه يشتنی ل ٻ ک ٻ تايي ٻڻد ٻت ؛ له
 ميتاف ٻر دا هاو به ندييه کي، يان جوو تکر دن ٻکي نادياره، له ه ٻما دا
 يه که يه کي خوديه و سهر به ځ ٻيه کي ج ٻ گير و پته وه که وای ل ٻده کات
 سهروه ر ٻکي با ٻا ٻت له ده قی شيعريدا و ياخی ده بيٽ له
 دوو که و ته ييه کي به شکراو، يان به شه کي ديار يکراو، له ٻ ٻکها ته ي
 به شه کانيدا .

دواتر ده بينی که ڇ ٻي سرووشکاري نا ٻته جيا کاريه کي له مپه رئاسا له
 ت ٻکه ٻاو کړدنې هه ردو و کيان؛ ميتاف ٻر و ٻنه يه کي سرووشکاري گشتيه و
 ٻوا ٻه ت ٻکي پوختکراوی ٻوونه؛ به ٻام ٽه مه به ته نيا ميتاف ٻر ناگ ٻي
 ٻه ٻه ٻما .) (.

لڙه دا گرینگه تيشک بڻه ينه سهر چه مکی ه ٻما لای کارل گ ٻستاف ي ٻنگ
 که ده ٻٻ : (ه ٻما ٽامرازی ت ٻگه يشتنه له شت ٻک که ناتوانر ٻه رب ٻٻ
 ته نيا له ٻٻ گای ه ٻما وه نه ٻٻ ، ه ٻما باشتري ٻٻ گايه ٻٻ ٻه رب ٻيني
 شت ٻک که هاوک ٻشه يه کي زمانه وانی ٻه رب ٻيني نييه، ه ٻما ٽه لته رنه تيقي
 شت ٻکه که ٽاسته نگیان مه حا ٻه، ته نانه ت له خودی ځ ٻيدا ٻه رب ٻٻ ()
 . لڙه دا ده توانين ٻڻين که ه ٻما ميکانيزم ٻکي هه ستي بايه خدار و
 گرینگه وه ٽامازه يه ٻ ٻ شت ٻکي واتايي که ناکه و ٻته ٻر
 هه سته وه ره کان ، ٽه و بايه خ و گرینگيه ش له سهر ٻوه کانی ل ٻکچواندنې
 دووشت، يان به ها، يان نرخ وه ستاوه که ٽه ند ٻشي ه ٻما گهر هه ست
 ٻ ٻکردووه، يان هه ستي ٻ ٻکردووه () . ٽه مه ش له سهر توانای شاعير
 ده وه ست ٻ له سهر د ٻزينه وهی خودی ٻهاوتا و چه سپاو له سهر ٻٻ سا
 ناوه کيه کانی ٽه م ل ٻکچوونه، ٻ ٻ ٽه وهی ه ٻما کان توانا و کاريگهري و
 توانای سرووتکاري له واتاکانی له ده ست نه دا. ٻ ٻگومان ٽه و
 ٻ ٻشه کيه تي ٻريه گرینگه ٻ ٻ خو ٻندنه وه يه کي شیکاري پراکتیکی
 ده قه کانی: (حه زده که م ٽه وه نده بڙيم) .

سهره تاي کاره که به ده قی (بانگه وازی گ ٻٻ ه ٻکهن) ده ست ٻڻه کا، وشه ي
 (گ ٻٻ ه ٻکهن) مانا و واتاييه کي فرهه نگی سنوورداری هه يه ، به ٻام
 ٻه هه ند و ماوه يی ٽاراسته کړدنې بانگه واز و په يام و هه وای شاعير
 ٽه م وشه ييه ي ٻکردووه به ه ٻما يه ٻ که به ش ٻکه له پروس ٻسي جيگ ٻٻ ٻ
 له دنيا دهرچوون، بانگه واز ٻک که ٻ ٻکها ته کي سرووتکارانه يه وه ٻ
 په يام ٻکي پير ٻزی و با ٻايي دا ه ٻنه رانه ي که سا ييه تيه کي ٽه فسانه يی

که پیشه‌کمی بریتیه له جځانګړې پکړدن له دځانګړې سهرزه‌مینی ب له دنیا‌ده‌رچوون، یان ئا وټکرکړدنی جهسته له ژیا‌نه‌وه ب دځی مردن. واته: (گڼه‌کهن) ئامرازی یه‌کهمی جځانګړې کړدنه، سهره‌ای ئه‌وهی ئهم ده‌قه ژماره‌ی (0 = سفر = هیچ) ی ب دانراوه له کټیکستی (حز ده‌کهم ئه‌وه‌نده بژیم)، ژماره (0) یش ه‌ماییه‌کی ن‌وه‌ندگیریه له ن‌وان ژماره ن‌گه‌تییفه‌کان و پ‌زه‌تییفه‌کان و خا‌ی وه‌رچه‌رخانه ب ه‌ردوو بواره‌که و خه‌سه‌تی گونجاندن و جوو‌ه و ک‌شی ه‌یه (). به واتایه‌کی تر ناو‌نیشانی ئهم ده‌قه پنتی گونجاندنی له‌گه مه‌ودای جوو‌ه‌ی دیاریکراوی ده‌قه، که ت‌یدا شاعیر و ده‌قه‌که یه‌ک ته‌نی هاوک‌ش و هاوش‌وهن و هیچ جیا‌وازیه‌ک له ن‌وانیاندا به‌دیناکرت.

(ه‌وه‌ی جځانګړې ک‌ی سه‌باح سا بیر ه‌سه‌ن

18/11/2045 – 11/11/1965

شادیه‌کان ده‌بیست‌ته‌وه

ه‌شتا سا ده‌زووی به درزی وه‌کړدن‌که
به سهر او‌ه‌شاندنی پ‌ خه‌مه‌وه ().

ناوهر‌کی په‌یامه‌که بریتیه له ه‌ه‌وا‌ی جځانګړې ک‌ی خودی (سه‌باح سا بیر ه‌سه‌ن) ه، ب‌گومان به‌کاره‌ن‌انی ناو ل‌ره‌دا ه‌ماییه‌کی خودیه و بریتیه له هاوه‌ی تاهه‌تایی شاعیر و ه‌ه‌ندی استه‌قینه‌ی که‌ساییه‌تی ئه‌به‌دی. واته: ناو وابه‌سته‌ی ناول‌نراوه و مه‌ودای یه‌کگرتنی که‌ساییه‌تی شاعیره، ه‌ردوو م‌ژووه‌که 18/11/1965 م‌ژووی هاتنه دنیا و ژیان. واته: له دایکیوون، که به ټ‌ژ و مانگ و سا دیاریکراوه، م‌ژووی دووه‌میان ج‌ه‌شتنی دنیا و ژیان. واته: م‌ژووی ک‌چی دوا‌یی و مردن له: 18/11/2045 م‌ژوویه‌ک که حز و ئاره‌زووی و ویستی شاعیر ب ژیان و ماوه‌ی ن‌وان ئهم دوو م‌ژووه ه‌شتا سا ه. واته: ه‌شت ده‌یه، که ژماره (0 = سفر) به‌ش‌که لهم پ‌که‌اته ه‌ماییه ژماره‌یه. شاعیر له‌باره‌ی ئهم دوو م‌ژووه ده‌ټ‌ټ: (له ن‌وان ئهم دوو م‌ژوودا 18/11/1965 – 18/11/2045 ، که دراو و داواکراون م‌ژوویه‌کی تر نیه، یان ه‌ه‌و‌دان ب دروستکړدن و قه‌واره‌پ‌دانی م‌ژوویه‌کی لهم باره‌یه‌وه نیه. بگره وه‌هم‌کی جوان و ناوه‌ند‌کی چالاک ه‌یه، ب‌وا‌ی به خ‌شبه‌ختی و خه‌اتی خودایی ه‌یه، ده‌شیه‌و‌ت ئاگر له خوداوه‌ند بدز‌ت، پاشان له په‌رجوویه‌کدا بم‌ن‌ته‌وه، په‌جووی حزی ژیان و داه‌ن‌ان و مانا و بوونی که‌ساییه‌تی خ‌ی ت‌دا بپار‌ن‌ت.) (). واته: ئهم دوو م‌ژووه ه‌مان ب ویستی ژیان و حزی داه‌ن‌ان، مه‌ودای م‌ژوویی ه‌ه‌ندی که‌ساییه‌تی و گونجاندن و ک‌ش و جوو‌ه‌ی (سه‌باح سا بیر ه‌سه‌ن) ه، که چه‌ق و پنتی ن‌وان ژیان و مردنه، ئهم پنته‌ی ن‌وان ژیان و مردن که داه‌ن‌ان و حزی ژیان به‌یه‌کیان

ده به ست ته وه و جاويدانيهك ده به ته ايه هي نوانيان، (ههواي
جگگگگي) هه ماي په يامي د نادني له دنيا دهرچوونه، وهك ويستي
شاعير و هزي ژيان كه ويستيكي په رجووه له ئستاي شاعيردا كه
پشبنني مژووي بهر له دنيا دهرچوونه كه له ساتي هاتنه دنيا وه تا
له دنيا دهرچوون (ههشتا سا)، هه، ئه مهش هزي ژيانه و ويستي داهه نانه
و هيچيتر، له لايه كي تر ئه وه (جگگي سه رنجه ئه و خودبوونه وه ئه م
ده قه كه له ژياني شاعيره وه وه كو له و پارچه يه سه ره وه دا ده يبنين
كه شاعير ناوي ته واوي خي خست ته ن و ده قه كه وه. هاوكات ئه مه
پداگري ته واوه تي شاعيره له وه ئه گهر له ده قه كاني تر دا دووري له
نوان خي و ده قه كه دا مه ودايه كي دياريكراو بـت، ئه وا له م
ده قه كه دا تا مه موويه كه و هيچي ديكه، هر بـيه هه ست به تـوانه وه
خودي شاعير ده كه ين له ن و خوده شيعريه كه دا..)) (. واته: ئه م
په يامه مونا جات كه ، كه تـپدا هـما و مه وداي دياريكراو له
ده قه كه دا هاوسه نگ و جـگيره له نوان ناو و مـژوو و هزي ژيان و
پهـشي به ديهـناني ئاره زووي داهـنان به م شـوه يه:

ههشتا سا ده زوو به دهرزي وه كردنـكه

به سهر او هـشانـدني پـ خه مه وه

له به رده وامي ده قه كه دا شاعير چه ند هـمايه كي سـروشتي به كارده هـنـ
كه مايه ي هـهـسته له سهر كردنه:

(مهـلـكي كـچـري له سهر لكـي دره خـتـك نـيـشته وه

خوـني له سهر لكه كه وه جـما

چووم ته واوي دره خته كه و خوـنه كه م ماچ كرد

وهـره خه ونـم با وـوگه نـماـم

خوـني پـي باـنده بـ و له ئاگر اـبـمـنـم

له ئاگر امان ئاشق وهك ميوه پـده گـه يـه نـ

بسته خاكه مان دووه كهش يه كپارچه ده بـته وه

مـسـيـقا و گـزه ي پـ

له ئاكامدا هر ده گم به باـي باـنده ي بريندار و دـي خـم

ئـستا چـاوه ـي فـهـرماـنـم بـفـهـرمـووي

بـ تـاهـه تـايـه سـهـرگـهـردان به

ئا ئه وه تا من ئاماده م)) (.

له م نوانـدنه هـما ئـامـز كه ناـكـ ده كا ته وه له نوان ههـست و نهـست،

له گـه يـهـك ئـاوـته و تـكهـيـان ده كا ، چـونـكه پـشـكـي وـوگـه كـاني فـيـكر

و ههـست له نـ و جـشي بـسـه يـه كـدا نـقـووم ده بـت، (باـنده و دره خـت) له

(مهـلـكي كـچـري له سهر لكـي دره خـتـك نـيـشته وه) هـماگـهـلـكن له هـرـمـي

ههـسته وه له داـيـكـبوون (مهـل) هـماي ئـازـادي و دـنـهـوايي و ئـارـامـبهـخـشي

، ئـامـانـجي زـگـارـبوون له كهـوتـن و وـوخـان ده گـهـيـنـ، (لكـي دره خـت) كه

په لویې مه‌عریفه‌ییه، چونکه دره‌خت ه‌مایه ب مه‌عریفه و
نه‌پستم ل‌ژبای گه‌شه‌کردن له ل‌گای پ‌شکه‌وتنی ژبای و شارسټانی،
(خو‌نیش) له‌سهر لکه ج‌ماوه‌که، ه‌مای قوربانیدان و ک‌شش ده‌به‌خش،
ب‌گومان هر س ه‌ما له پروس‌سی پیر‌زی په‌یامی داه‌نان به‌شدارن
(چووم ته‌واوی دره‌خته‌که و خو‌نه‌که‌م ماچ کرد).

(وهره خه‌ونم با وو‌گه‌نم)

خو‌نی پ‌ی با‌نده ب و له ناگر ا‌بم‌نم

له ناگر امان ناشق وه‌ک میوه پ‌ده‌گه‌یند

بسته حاکه ماندووه‌کش یه‌کپارچه ده‌ب‌ته

م‌سیقا و گ‌زه‌ی پ

له ئاکامدا ه‌رده‌گه‌م به با‌ی بالنده‌ی برینداری د‌ی خ‌م) () .

ل‌ره‌دا ه‌ما په‌یوه‌ندی نییه له‌گه جیهانی خه‌ونی و ته‌وانه‌ی له
بازنه‌ی خه‌وندا خولده‌خ‌نه‌وه، وه‌ک و‌نه و قسه له‌به‌رخ‌کردن، به‌کو
ه‌مای ک‌کهره‌وه‌ی ن‌وان هه‌ست و نه‌ست و نه‌نییه قو و
نادیاره‌کانه، وه‌ک دیاره ه‌ندک جار ئا‌ز و د‌زیه‌کن، به‌ام هیچ
د‌رفه‌ت‌ک نییه له‌م ململان‌یه‌دا ته‌نیا گه‌انه‌وه نه‌ب‌ت ب ته‌و که‌شه‌ی
ک‌ده‌قه‌که (خو‌نی پ‌ی با‌نده) ه‌مای قوربانیدانه) ، (وهره خه‌ونم
با وو‌گه‌نم) خه‌ون و وو‌گه‌نما (قیله‌نما) ه‌مان ب هیوا و حزی
ژیان که شاعیر وه‌ک سه‌یرکه‌رک ده‌چ‌ته‌وه ناخی خ‌ی و به ئاگاییه‌وه
حزی ژبان، ده‌نه‌خش‌ند، ته‌وه‌ی ج‌گای سه‌رنجه شاعیر کارامه‌یی خ‌ی
ده‌نو‌ند له به‌کاره‌نانی ه‌مای ناگر وه‌ک ه‌مای ج‌شدان و جوو‌ه‌ندن
و پ‌که‌ه‌ته‌یه‌کی گرینگی بوون و ژبان (له ناگر امان ناشق وه‌ک میوه
پ‌ده‌گه‌یند). واته: امان له ناگر ناشق و میوه ج‌شده‌دات و پ‌ی
ده‌گه‌یند، له و‌نه ل‌کچوونه‌یه‌دا (له ناگر امان) وه‌ک ه‌مای
گه‌شه‌سندنی حزی ژبان د‌رده‌که‌و و به ه‌کاری ل‌کچواندنی به
(ناشق) به (میوه) و هاو‌به‌شی کردنیان له‌گه‌یندا و به به‌کاره‌نانی
نامرزی (وه‌ک)، دوا‌ی ج‌شدان و گه‌یینی حزی ژبان و له دایک‌بوون
ده‌ب‌ته که‌نه‌قال (م‌سیقا و گ‌زه‌ی پ‌ی) و ویستی شاعیر وه‌ک په‌یام‌ک
سهر ه‌ده‌داته‌وه و به سوور‌بوون و به‌کاره‌نانی کاری (هره ده‌گه‌م)
له‌سهر حزی ژبان، به‌ام ته‌و حز و ویسته ده‌ب‌ته سا و پنتی
پیر‌زیه‌کی مه‌عریفی، که ته‌نجامی ت‌کوشین‌کی مه‌عریفی بووه و به
قوربان‌ی خودی شاعیر ها‌تووه‌ته دی (له ئاکامدا ه‌رده‌گه‌م به با‌ی
با‌نده‌ی بریندار و د‌ی خ‌م). شاعیر وشه‌ی به ه‌ما ک‌مداووه و
د‌روازه‌کانی به فیگه‌ری ئ‌سن‌تیکی شیعی ل‌ک‌کردووه و قف‌ی داون،
ثم د‌روزه ک‌مدراو‌هش به کللی ل‌شنی و سرووت‌کاری وا‌ا ده‌ب‌ت،
وه‌ک چ‌ن (حه‌کیم مه‌لا سا‌ج) له شیکاری ک‌شیعی: (خه‌ون وا خ‌ی
گ‌ایه‌وه ده‌: (شیعه‌کان به قوف‌ی ه‌ما و نامازه داخراون و

پا. له هه مان کاتدا میتافره ، نه گهر له ووی شوازگه ریشه وه
سهرنج بدهین ده بینین کاری (ناب ، دهر بکه ون) :
ناب هیچ از له تاریکیدا بمندته وه
شو نه واری هه موو گا کا نیش دهر بکه ون

دوو کاری و ده لاله تی سووربوون و جهخت کردنه وه ده گه یین ب
به دیه نانی حز و ویستی زیان ب گه یشتن به هیوا و ئاوات و
ناره زووی و ده یه و پمان ب : نه وه شنایی هیوا یه که وونا کی
مه عریفه ی حزی زیان و زیاندستی به شاعیر ده به خش و ازه کانی له
تاریکیدا سهر دهر دینن، شو نه واری تاریکی گا کا نیش له ژر چه پکی
تاریکیدا به شنایی هه تاوی مه عریفه به دیارده که ون. نه مهش له
دووتی نرایه کدا سهر چاوه ده گر نرایه له ناخی شاعیره وه ناراسته ی
(خودای سهد و یهک ناو) ده کر که همایه ب خودای خولق نه ری
مرق و خاوه نداری باایی و مه زنا ییه تی و هزی له اده بهر، ب
نه وه ی نارامی به تهرمی شاعیر به خش که به پووره ی شیعر
ده ودر راوه. همایه ب پاکی داه نان و ب گهردی و جاویدانی و
بیپارز له خراپه کاری :
(خودای سهد و یهک ناو

حیکمه تی وشهم تدا بخر شنه و له شاعیره
مه نگلی و

دهش و

به دگ و

دهروونکل ره کان بمانپارزه () .

له لایه کی تر گرینگه هه وهسته له سهر همای مردن بکه یین:
(تهرمه کهم له بهر هه یوانک

پووره ی شیعر دهوری گرتووم و ناوی شیعرم له سهر له وه
شیعر له ده وه نو ژم له سهر ده کات)

مردن له ره دا پوهر کی میتافزیکي نییه ب دابان له زیان، به کو
پوهر کی سفیانه ی ئست تیکیه ب حزی زیان، چونکه نه و ساته
سفیگه راییه ی مردن، جیهان بینی شاعیر له گه شیعره و شیعر دهوری
شاعیر ده گر و نه ویش پیرزترین وشه ی له سهر له وه که (شیعره) ،
شیعر له ره دا همای باوه ه له ناخی شاعیره وه ده به ته به گه ی ئیمان
و پیرزی و ... تاد، بگومان ناب نه وه شمان له بیر بچ شیعر لای
سه باح ه نجه در : (له شیکلی جیهان کدایه ، که نه سهره تای دیاره و
نه کتایی، به کو له په ی جوانیی، له ده نگي نام، له بزاوتک،
له ئاماره یهک، له ساتمه یهک، له بیره وه ریبهک پکها تووه ؛ له
کتاییدا ؛ هه موو شتک لای شاعیر ده به ته ماده و مایه ی شیعر.
هنگه باسی له سهره تایهک بکات، به نام سهره تایه کی زه مه نی نییه،

به ڪو ئڻستايه ڪڍ ڪڍت ڪه زه ڪمته تيشه دهستي به سردا بگرين.)) () .

ئوهي مايه ئامازه پڻ ڪرڻه بنيادي هئا له لاي شاعير له سر په يوه ندي تايبت بنياتنراوه له نوان هه نڊڪ واڻت و دياردهي هه ست پڻ ڪراو و ته وڙمي بير و وانيني خودي له دواوييه تي و له دهره وي چوارچ وي ده قه ڪدا ده ووڇ و داده م، چونكه شاعير به هڙي خه مائڻن ده گاته دامه زراندي ئم ستراکت ره هئا مايه له دووتوي هه وو ست ڪي ديار يڪراوي شعوريدا، له بهر ئوهي هه ست پڻ ڪراوه ديار يڪراوه ڪاني واتا و ڪاريگه رييه ڪانيان له ده سته ده ن، ئه گهر خا ي بڪر ته وه له هه وو سته شعوريه ڪه سرووتڪاري ل به ده سته اتوه . له وانه يه شاعير ڪ جگه له هنجدر هئا ماي ڪي ديار يڪراوه دابه ڏن، دواتر شاعير ڪي تر به ڪاريه ڏن ب مانا و واتايه ڪي تر و واتاي هنجدر ي پنه به خش، لهو ڪاته دا گرينگترين بنه ڪاني خي له ده سته دا، ڪه بريتيه له سرووشي هه وو سته نو ڪراوه ڪه. (هه تاو) هئا مايه ڪه هنجدر ب ڏن شايي ته بستم لڙي اي هيو و سهره تا و ده ست پڻ ڪي هزي ژيان به ڪاريه ڏناوه ، له وانه يه شاعير ڪي تر وه هئا ب زهنگي ش ڏش و بهر خودان و هئا ماي ڏپه ڏين به ڪاريه ڏن. هنجدر به ڏن هوه پڻ چاوپڻ ڪه ڪاني مردن هه نگاوده ن تا چاره نووسي خي به پي ڏسا و به ها مه عريفيه ڪاني خي ديار ي بڪات. مهرگد ستي به ش ڪه له ژيان ڏستي و ئڻ ست تيڪي ئه زموني هه ستي و هه ندي با اي دهق ڪڍي باا ده ست نيشان ده ڪات (ڪتبي ئاسماني) هئا ماي چاره نووسي ره نجهره به هاي به ڏني هزي ژياني تڏا شيڪراوه ته وه و خودي شاعير ياساي لڙيڪي ئم ژيانه ده نه خش ڏن. (داناني ئم سنووره خوديه هنجدر ب ئه وه يه ئه و سنووره باو و ئيلاهييه بشڪ ڏن ڪه به سر هه موو بوونه وهر ڪدا ده سه پڻ نر ٽ ئه و يش داناني خا ي ڪڍ تايي بوونه، شاعير لهم ده قه دا ده يه و ٽ له بري ئه و خا ي نه بوو، به ام ده يه و ٽ ده رچووني له دنيا ي به خواستي خي ب ٽ و خي () . خي ڏسا و ياسا و مردني ديار ي بڪات ب ئه مه ش هئا ماي شو ڏن و ڪات و هه ندي مردنه ڪي ديار ي ڪردوه .

(من پڻ وهري هه سته ڪاتي زه ويم)

به پڻ ڀيگايه ڪي دوور و در ڙم ب يوه

ميوانداري ئه وانه ده ڪم پڻ بيان گه يشتووم

هگي ميوه ي مه ي چه ترمه و هه و ڏماوه

به تاو وهرن ئه ست ره شه و قدار و براي گياني هه سته ڪانم () .

(من) هئا مايه ب با اي و به رزي خود، له ديد ي ڏن مان سيزمدا (من)

چه قي هه وه سته ڪرڻه و گه انه وه يه ب ناخ و جيها نيني مر ٽ ب

سروشت و ڪي پڻ ڪهاته ڪان، (من) وانينه و اناني جيها ني شاراوهي

ناخه، سایک لژ یای یاریکهری دا شتنه وهی جیهانه به پئی پوهری خودگه رای، همر بیه شاعیر ئاشنایه به با انسی ههستی خیی بهرانبهر زهوی و سروشت و به پچهوانه کەشی، (من) ی هنجدهر ئامادهیی خوده بیه گه یاندنی په یام و بانگه وازی گه انه وه بیه ناخ و ئه ند شه و وانین بهر زکردنه وهی هوتی تاکه گه رای ده گه یند و ژده له سهر جیا وازی به گای ئه زموون و به که ساییه تی کردنی زمانی شیعی، (من) پنت کی موته عالی سه فیگرانه ی عیرفانه یه که له یه کتیدایه له گه بوون و سروشت ههسته کانی زهوی ده پوو، که زهوی پیرس نا کراوه و سیمایه کی مر فاییه تی وه رگرتووه، به و گه هی سه زه به تینه و شهیداییه وه هاتووه تا میوانداری ئه وانه بکات، که به شکن له وانین و یاده وهری، به تینه وه هاتووه بیه حزی ژیان و ویستی ژیا نکردن، که هیچ دهر فته تکه نا ههسته وه له نه وان ژیان و مردن.

(هگی میوهی مهی چه ترمه هه مداوه).

(هگ) هه مایه بیه قو بوونه وه و یه کتیی ناخ و ههست و ههسته کردنه له سهر ناحی شاعیر بهرانبهر ژیان/مردن، (مهی) هه ماییه کی عیرفانی ده به خشت و هه مای با یی ره، هه دانی چه تری هگی مهی ئامازه یه بیه بهرگری له و با لیه که له ئاسمانی درهوشانه وه و جیهانی بهرزی بووندا له نگه ریان گرتووه و نزاکار و به دیه نه ری حزی ژیان هنجدهرن و له که شوه وای یشتن و گه انه وه (مردن/ژیان و ئاسمانی/زه مینی) ده بن به ئامرازی پیرزی حزی ژیان و ویستی بوون له چوارچه وهی شهیدایی سه فیگرانه ی مانه وه دا.

(به تاو وهرن ئهسته ره ی شه و قداری و برای گیانی ههسته کانم

ئاسمانی بوون قوو و بیه دنگ و گو اییه ماوه ته وه

تایبته دیدارمان ده بیه

ده بین به خاوه نی چاوه کانی

وهک چاوی ئه و و دی خمان

به گادا یاری یشتن و گه انه وه ده که یین

ماسوولکه کانی گه تونده بنه وه

که پری پشوودان له مبه ر و ئه و به ری ده به ستر

ههر کاتکه ته ماشای گه بکه یین

هه موو شته کمان به بیر دته وه و به ناو کاتکی خه شدا ده که یین)

).

هه نجه ر له ناو تین و تاوی یشتن و گه انه وه به رده وام ده بیه و هه ماکانی ژدتر ده کاته وه، له قووایی ناخیه وه بنیادی پکهاته یی ئه و هه مایانه داده یژ و داخوازی هاتنی (ئهسته ره ی برای گیانی

هسته‌کان) ده‌کات ، که هـمـای به‌رزی و مه‌زناییه‌تی داهـنـان و داهـنـه‌رانه و هاوسه‌فهری حزی ژیانی ئه‌ون. (ئاسمانی وون و قوو) هـمـای باـایی و فراوانی ده‌گه‌ینـ. دوو هـفتاری مرـقیان پـ به‌خراوه و به میتافـرـک به‌که‌س کراوه. په‌یامه‌که‌شی، یان بانگه‌وازه هستیه‌که‌ی ئاراسته‌ی ئه‌ستـهری ئـشتن و بریقه‌داره‌کانی داهـنـان و برای گیانی هسته‌کانی ده‌کات ، چونکه ئه‌و پـوه‌ری ژیانده‌ستی هسته‌کانی و هاوـی هه‌میشه‌یی هستی ئه‌ستـهره، یان داهـنـه‌ره‌کانی جوانی ژیانن ، ئه‌وه‌ی مایه‌ی سه‌رنجه که هـز و جووـه له‌م ده‌قه‌دا هه‌میشه پاـنهر و خوـلقـنهری هـمـای مه‌عریفی و عیرفانی مه‌زنن که دواچار سات و کاتی حز و ویستی شاعیر ده‌گه‌یـنن وه‌ک چـن له‌م ده‌سته‌واژانه به‌دیارده‌که‌ون (به‌تاو وهرن – تایبته‌ دیدارمان ده‌بـت – ده‌بین به‌خاوه‌نی چاوه‌کانی – ماسوولکه‌کانی ئـگا تونده‌بنه‌وه). “تایبته” هـمـای هـزـکی پیرـز و خولقـنهره و جووـنـه‌ره، خاوه‌ندارییه‌تی وانینه بـ پـکه‌اته‌کانی ژیانده‌ستی و داهـنـه‌ری ئاسوودی و به‌خته‌وه‌ریـکی مه‌زنی په‌یوه‌ست به‌ئـسای جوانیناسی و ئاکارناسیه له‌چوارچـوه‌یکی عیرفانیدا که هـماکانی به‌م وـنانه ئـقه‌کراون، ئـره‌وی دیداره‌که‌ شاعیر و ئه‌ستـهره‌کان (که‌پری پشوودان له‌مهر و ئه‌و به‌ری ده‌به‌سترـ – هر کا تـک ته‌ماشای ئـگا بکه‌ین / هه‌موو شتـکمان به‌بیر دـته‌وه و به‌ناو کا تـکی خـشدا ئـ ده‌که‌ین). واته: ئه‌و هـمـای(تایبته)ه. بنیادی هـمایه‌کی سـفیگه‌رانه شیتـه ده‌کات، که بریتیه له‌شیکردنه‌وه‌ی مردن وه‌ک کـچـکی هـمزی رـح له‌مه‌جه‌اتی که‌ونییدا، هاوتای گه‌ئـه‌وه‌یه‌کی وه‌جد ئـمـزی سـفیه‌که به‌ته‌عالیه‌وه به‌پـی بنه‌ما و ئـسا بچـته‌وه ئاسمانی دیداری هـما بـ کراوه‌که که هـما هـزی مه‌زن و پاک و بـگه‌رد ده‌گه‌ینـ، که خولقـنهر نه‌نی هـز و جووـه‌یه.

له‌زه‌مینه‌ی ئه‌زموونی شیعریدا، که تـیدا هـگه‌زه‌کانی بنیادی هـمای یه‌کده‌گرن و ده‌چنه‌پا یه‌ک، یان پشتگیری یه‌کترده‌که‌ن. هـزـکی سرووشکاری مه‌زن له‌دایک ده‌بـت ، وه‌رگر/خوـنهر هست به‌وه ده‌کات له‌پشت کـته‌ی، یان په‌یکهری هستدا جیهانـکی شاراوه هه‌یه، له‌به‌ر ئه‌وه ده‌ست ده‌کات به‌هـوـی شیکردنه‌وه‌ی نه‌نییه په‌رده‌دراو و نادیاره‌کان، به‌ئـم مانایانه به‌سایه و سـبه‌ر و سرووشه شاراوه‌کان و ئه‌وه‌ی له‌ئـندـشی شاعیر تـده‌په‌ئ و ده‌به‌زـنـرت بـ شتگه‌لـک، که ئـکده‌که‌و له‌گه‌ئـه وه‌ه‌نده سايکـلـژیانـه‌ی وه‌رگر/خوـنهر ئاوـته‌یان بووه و که‌ه‌که ده‌بـت ، لـره‌شه‌وه توانای جـراجـری ئاسته‌کانی تـگه‌یشتن و شیکاری و ئـقه‌کردنی بـ هـمـای شیعی چه‌که‌ره ده‌کات، له‌ئـگای نقوومکردنی هـماکه له‌ناو ژینگه‌ی

که به که بووی فەرهنگی کولتووری و ژیاړی وەرگر، چونکه هه‌ستپ‌کراوه
 سنوورداره‌کان به‌ند ناکړن. له‌بهر ئه‌وه قه‌واره‌یه‌ک، یان ه‌نگ‌ک،
 یان خود‌کی با‌ای ناب‌ت، چونکه خه‌ک جیا‌وازیه‌کی هه‌ست پ‌کراو به‌دی
 ده‌کهن له مامه‌که‌کردن له‌گه‌ ئه‌م ه‌مایانه جیا‌وازیه‌ک که هه‌ند‌ک
 کات ده‌گاته ئاست‌ک که چاوه‌وان نه‌کراوه. شاعیر له‌باره‌ی ئه‌و
 چاوه‌وانیه‌ده‌: (له‌سه‌ره‌تاوه تا وه‌کو ک‌تایی و ه‌ و
 ه‌مایدا ، شاعر ئاراسته و پرسیار‌کی زمانه‌وانیه، خو‌نهر له
 سه‌رسو‌مان و سه‌رسامیاندا نیشته‌ج و سه‌رگه‌ردانه، که زمان وه‌ک
 ف‌رم‌ک له‌خانه‌ی با‌ادا دابینی ده‌کات، یان وه‌ک ووداو‌ک ئه‌نجامی
 ده‌دهات و ده‌یه‌ند‌ته به‌ر زه‌ین و هه‌سته‌کانه‌وه. له‌م باره‌دا زمان به
 پ‌ی و‌نه له‌جوو‌ه و کاری خ‌یدا ده‌ب‌ت و وریایی و ئه‌مه‌کداری خ‌ی
 اده‌گه‌ین‌ت. ئه‌م ا‌گه‌یان‌دنه‌ش په‌یوه‌سته به‌د‌زینه‌وه‌ی ه‌زی وشه له
 ئه‌زموونی زمانه‌وانیدا ، یان ناسینه‌وه‌ی تراژیدیای ه‌گه‌زه‌کانی ژیان
 له‌ف‌رمی زماندا) (. ئه‌مه‌ش تایبه‌تمه‌ندییه‌که له‌ستراکت‌ری
 ه‌ماکانی ه‌نجده‌ردا هه‌یه، که کارامه‌یی ئه‌زموونی هه‌ستی ل‌
 به‌کاره‌ناوه.

(خودای سه‌د و یه‌ک ناو و‌یشتن و گه‌انه‌وه
 له‌م و‌گا و بانه ب‌نخ‌شه‌دا تا ب‌ی ب‌ده‌اوک‌یه
 فریشته‌کانی فریا‌که‌وتن نا‌ه‌ن گورگ نزیکی بینه‌وه
 گ‌رانی ت‌یدا د‌ته سه‌ر ده‌م و له‌بیر نا‌چ‌ته‌وه
 شاعیری گه‌او‌ه‌ی شه‌ی گورگیش
 دوو د‌ی خام‌ش ده‌ب‌ و گو‌ ب‌ گ‌رانی ه‌گری اده‌د‌ر
 یاده‌وه‌ریه به‌خشنده‌کانی و به‌هره و سرووش و شاعر د‌ته فریای
 به‌هره و
 سرووش و
 شاعرم

ماندووم ماندووم ماندووم) () .

کاروانی گه‌شتی جاویدانی ژیان‌د‌ستی شاعیر و‌ده‌کات، له‌ده‌ستپ‌کی
 ئه‌م ده‌قه مونا‌ج‌ت‌ک(soliloquy) ده‌ب‌ته میکانیزم و پ‌که‌ه‌ته‌ی
 ا‌قه‌کاری خودی. ئه‌م نزایه به‌ه‌مایه‌ک خ‌ی په‌خش ده‌کات. (خودای سه‌د
 و یه‌ک ناو) که ه‌مایه‌کی ئایینی/س‌فیگه‌ریه، (خودا) خاوه‌نی ه‌ی
 با‌ای و مه‌زناییه‌تی ده‌گه‌ین‌، به‌ام له‌چوارچ‌وه‌یه‌کی کولتووری
 دا‌ئ‌راوه که له‌ئامرازی مامه‌کردنی ئیمان و باوه‌ی ناوچه‌یی
 وه‌رگیراوه (ته‌سبیحی سه‌د و یه‌ک ده‌نک‌ه‌ش هه‌یه) ، هه‌ب‌ته له
 ده‌قه‌که‌دا و به‌تایبه‌تی له‌ده‌سته‌واژه‌ی ژماره (سه‌د و یه‌ک = 101) به
 ناو‌نیشانی ژماره‌یی ده‌قه‌که‌شه‌وه ژماره (0) سفر (خودای سه‌د و یه‌ک
 ناو) س‌جار دوو‌باره‌کراوه‌ته‌وه، جاری یه‌که‌م: ب‌خروشان‌دنی دانایی و

حیکمه تی شاعر و وشه له ناخی شاعیر و پاراستنی له شاعیره مه ننگـلی و دـهـق و بهـدگـکان، که ئەمانەش به شـووهـیهـکی گشتی هـمـای بهـشـهـکـین بـ وـناکردنی دژه حیکمهت و نادانایی. جاری دووهم: بـ بهـدیـهـنـانی جـگـیری و هـز و کـش و هـزی ژیان و ئارامی و ئاسوودیی له گهشتی (بـیشتن و گهـانهـوه)، که گهشتی ئاسوودهیی دوور له دـهـاوکـ و ترس، (فریشتهکانی فریاکهوتن) هـمـایه بـ بوونهوهـرـکی خودایی پاک و بـگهـرد، که ململانـکاری خراپهـکارین و هـزی شاراوو و فریادـهـسی شاعیرن له بهـرانـهـر ناپاکی و تاریکی که به (شهـی گورگ) هـمـای بـ کراوه. جاری یهـکهـم: ئەو هـزه ئەهریمهـنیه خـی له شاعیره (مه ننگـلی و بهـدگـ و دهـروونکـرهـکان) ئاماژهی بـکراـوو. جاری دووهم: تهـکنیکی دووباره بوونهوهی وـنهـکان و هـماکان بـ خـشـهـرن بـ چهـکهـرهـکردنی هـمـای گشتی و چهـمکی ژیانـدـستی و ململانـی خراپهـکاری. جاری سـپـهـم: ئەنجام و سهـلمـنـراوی داوا و داواکراوه . ئەگهـر به هـهـندی هـمـای ژمارهـیی (خودای سهـد و یهـک ناو) 101 (که تـیدا 0) ناوهـند و ناوهـاستی دوو ژمارهـیه ، که بریتیه له هـز و کـش و گونجاندن وهـک ئەو ئارامیهی که باوهـدارـک له هـمان ژمارهـی دهـنکـهـکانی تهـسبیحـک دهـبینـ له زهـمینهـی ماتماتیکی باوهـ و باوهـداریدا .

(خودای سهـد و یهـک ناو بـیشتن و گهـانهـوه)
 لهـم بـگا و بانه بـ نخـشهـدا تا بـبی بـ دـهـاوکـیه
 فریشتهکانی فریاکهوتن ناـهـن گورگ نزیک بینهوه).
 ئەم شیکارییه سهـرهـای جیاوازی 101هـکردنـیان له نـوان داـهـنـانی خودی و ئەزموونی شیعری هـنـدهـر و سایکـلـژیای ههستی له لایهـک و سنوورداری بـشـبـیری و فهـرهـنگی سـفـیگهـریـیه له لایهـکی تر دهـنـهـنـهـو و بـستگهـیهـکی یهـگـرتوو ، که چارهـسهـری بـکهـاته و ستراکتـری هـمـای شاعرین ، سهـرهـای گهـان به دواي سـبـهـری شوـنهـواری دهـلالهـت و ماناکان له گـشـهـنگای جـراوجـری فهـرهـنگی و ئایینی، سنوورداری بـشـبـیری شاعیر سهـبارهـت به هـمـا سـفـیگهـریـیهکان، بهـام به وردهکارییه ماددیهکان و ئەزموونی خودی تهـریـیان دهـکات ، لهـم تهـریـب کردنهـشدا پـرـسـی سهـرهـهـدانی سـزی هـهـچوو و ئەزموونی شیعری له ناو هـمـا بـ کراوهکان فهـراهـهـم دهـبن ، هـمـا کانیـش دهـبنه هـهـوـنی ئاوـتهـبوونی جـراییهـتی بـشـبـیری و کولتووری و سایکـلـژیای ئەزموونی خودی و دهـرفهـتـک ناـهـنـتهـوه بـ شهـقـی مهـعـریفی له ئەزموونی شاعریدا، ژیانـدـستی و هـزی ژیان ئەنجام و هـمـا گشتیه که له دووبارهکردنهوهی هـمـا (خودای سهـد و یهـک ناو)دا بـ جاری سـپـهـم دهـردهـکهـو .

شيعريه و بهرو ئه نجامى ئىستىكى بينراو ئاراسته دهكر () .
 بگومان له دهقه سه ره كيه كهى هنجده ريشدا هـما و وـنه
 به شه كيه كان له تاكه وشه يه كه وه تا واتا و دهسته واژهى هـمايى و
 وـنهى به شه كى هـمايى ئامازه يان پـكراوه ئامرازن بـ پرـسـسـكى
 ميحوهرى چه قگرتووى مه عريفى، يان هـمايه كى گشتين، يان بيرـكهى
 سه ره كين بـ ژيانـدـستى به پـى سا و ياسا خوديه كانى شاعير له
 چوارچيوه ي مملانـى لـژيكى نـوان چاكه كارى و خراپه كاريدا .
 (ماـم له سـبهـرى باـنده يهـك دانا

گوته له بهر خاترى تـ بـ ماوه يهـك فـين دواده خهم
 تا پـشـوو دهـدهـيت و تـر خـه و دهـبـيت و خـهـونـك دهـبـينـيت
 خـهـونـى

تهورات

ئينجيل

قورئان

ئەى شادى بـهـووده خـهـونـهـكانـم چى لـ بـكهـم () .
 ئەم دهقه به قه باره و شـوازي دەرـبـىـنى هاوسه نـگ و ئەزموونى شعورى
 له پـنـج شوـنـى تـرى ئەو بهـرهـمه شيعريدا دووباره دهـبـتهـوه ، له
 دهقى ژماره (0) و دهقه كانى تريش ئەم كـتـبه ئاسمانيانە (تهورات ،
 ئينجيل ، قورئان) سهـرچـاوهـى هـمايـين بـ كـولتـوورـكى ئايـينى، ئەم
 كـولتـوورـه ئايـينـيهـش وهـك بهـشـك له نهستى كـ، بـگومان ئەو هـمايانە
 پـكـهاتـهـى تـين و تاوى باوهـنـ، لـرهـدا شاعير له سايهـى باـى هـمايـ
 مهـعـريفـه و جـيـهـانـبـينـى زهـينهـوه، كه به باـى باـنده هـمايـ بـ
 كردووه، ماـى ژيانـدـستى دادهـنـ و هـزى ژيانى چـدهـكا، باـنده يهـك،
 يان مهـعـريفـه يهـك تـين و توانا به شاعير دهـبهـخشـ. (گوته له بهر خاترى
 تـ بـ ماوه يهـك فـين دواده خهم) تا له سـبهـرى و سايهـى باـى ئەم
 باـنده يه مهـعـريفـه ي باوهـ و هـيوـاى بـ دهـگـهـتهـوه (تا پـشـوو دهـدهـيت
 و تـر خـه و دهـبـيت و خـهـونـك دهـبـينـيت)، بهـام خـهـونـكـى ئاگايى زهـينى
 ئاراسته كراو، ئەويـش خـهـونـى باوهــكى ئاسمانى
 (خـهـونـى/تهورات/ئـينـجـيل/قـورئـان)، چونكه لهـم كـتـبه ئاسمانيانە
 مهـعـريفـه ي ئيمان گهـهـه دهـبـت و ژيانـدـستى و هـزى ژيان پـيرـز
 دهـبـت ، دواچار پـرسـيارـكى مهـعـريفـى دـته ئارا كه ئاراستهـى
 كهـسايـيهـتى، يان دـخـكى مهـعـريفـى دهـكر (شادى بـهـووده) سهـبارـهـت به
 خـهـونـى مهـزنى ئيمان و ژيانـدـستى به پـى ساى شاعير خـى .
 (ئەـر شادى بـهـووده خـهـونـهـكانـم چى لـ بـكهـم) .

هـنجـدهـر له دهقه سه ره كيه كهى په يوهست نه بوو به ساكـانى خـاـبهـندى
 و ياساكـانى ديسپلينـکردنى دهقى نووسين، بهـكو وهـك سوريالـيستـكـ

یاخی ده بـ له یاسا و رـسایانه ی نووسین و دهر بـینی شیعر ی، بهـام وـنه خهونییه کانی، چونکه بهـشـکن له ئاگایی و ئەزموونی ههستی و هـمای بهـشـکی له لـژیک و هـمای میحوهری و چهـگهـراییی و گشتی پـکـده هـنن، بـیه سهـرحهـم وشه و وـنه هـماییه کان و خهونییه کان له دهوری پنتی هـمای گشتی و سهـرهـکییه که دهسووـنـه وه. ئەوهی مایه ی ئامـاـژه پـکـردنه یهـکـکـ له تـایبهـتمهـندیه کانی ئەم دهقه دووباره بوونه وه به تـایبهـتی دووباره بوونه وهی هـمایکان، که وهـک تهـکنیکی شیعر ی مهـغـزادار و به مه بهستی جوانیناسی و خولقاندنی وـنه ی ههستی به کارها توون، ئەم دیارده یه، یان تهـکنیکه مـدـرنه ی شیعر ی نوی بهـشـکه له ئەندازه ی دهق و پـکـهاته ی ئەزموونی دهر بـینی شیعر ی، ههر بـیه هـنـجـدهـر سهـبارهـت بهـم دیارده یه دهـنـ: (له بنهـتـدا ئەم ئەزموونه، ههـزدهـکهـم ئەوهـنده بژیم، ههشت دهقی ئاستداره، ههر دهقی ده جار خـی دووباره دهکاته وه. واته: به شاقووـی دـته خواره وه و به ئاسـی بـاوده بـته وه، خوـنـهـر ده توانـت ههشت دهقه بنهـه تییه کان بدـژـته وه و ئەوانی تر به چـژـی دووباره بوونه وه، یان به هونهری دووباره بوونه وه، بخوـنـنـته وه ئەم دیارده ی دووباره بوونه وه ده بـته شوـنی تـبـینی له دایکبوونه وهی چـژـ و هونهر و بیرـکه کان.

دهقه دووباره بووه کانی به دوا ی یه کدا نـزبه نده ی نه کردوون. وهـک ئامانج و مه بهست و تـکهـاو سهـره و ژـرم نـکـخـستوون و به تهواویی ووبهـری کتـبه کدا پهـرم کردوون. له دووباره بوونه وه شیاندا له مانای نـاسته قینه ی پـشوویاندا نامـنـه وه) (، به واتایکی تر شاعیر ئامانجی له دووباره به کارهـنـانه وهی هـمایکان بریتیه له چـژـ به خشین و هونهری بهرز و خستنهـووی بیرـکه ی گـانـی واتا به گوـره ی پانتایی دهقه که و هاوسه نگکردنی ئەم بوارانه و ئاوـته کردنیان به تیـری ئەندازه ی نـستـتیکای ئەزموون و هـهـسته و وانین و بوونی فیکری قووـ له لایهـک و تـامانی تهـکتیکی هـمای واتا و دهلاله تی هـمای وـنه و دهر بـینی شیعر ی و سایکـلـژیا و هاوسه نگی له لایه کی تر، چونکه دوا جار دووباره بوونه وه هونهرـکی سایکـلـژی سهـنگینه بـ خستنهـووی ئەزموونی ههستی شاعیر. له بوارـکی تـریش (دووباره بوونه وه ژـر باری ئەو یاسا شاراوانه یه که دهسته واژه یهـک جـهـو ده کهن، یهـکـکـ لهو یاسایانه ش یاسای هاوسه نگییه، له سروشتی ههر دهسته واژه یهـک جـرـکـ له ورده کاری شاراوهی هاوسه نگی ههیه که پـویسته شاعیر له سهـرحهـم بارودـخـه کان بیپارـنـ... تاد، دهسته واژه ی کـشـکراو سهـربهـخـی و چه قی سهـنگایی و لایه کانه و دهـچـته ژـر باری جـرـکـ له ئەندازه ی وشه و ورده کاری که پـویسته شاعیر

گرینگی پـ بدات کاتـك دهچـته نـو تهکنیکی دووبارهکردنهوه.. () ،
 ئەگەر نا بارودـخـی دهستهواژه و وـنـهـی شیعرى لاسهنگ و نامـ دهـبـت و
 هیچ بهـهایهـکی ئـستـتـیکی نانـوـنـ، بـیه دووبارهکردنهوه هاوسهنگی
 بوونی دهقی شیعرى دهپارـنـ و ئامرازی جوانیناسی و دهربـیـنى
 ئەزموونی شیعریشه، هـنـجـدهـر له پـشـهـکی کـ شیعرى: (سهـد و یهـکشـهـوه)
 دهـ: (ئەفراندن له دووبارهکردنهوی جوانیهکاندا په یوهسته به
 فرهی کولتوور و پاراوی ئەزموونی دووبارهکەرەوه. دووباره کردنهوه
 جیاوازه له جووینهوه، چونکه جووینهوه و لاساییکردنهوه هیچ
 داھـنـانـکی تـدا بهرهم نایهت، بهـام دووبارهکردنهوه جیاکاری و
 داھـنـانی لـوه بهرهم دـتـ.

() بـگـومان جووینهوه و کاوـژـکردنی هـها و بـهـرا بهری و دهقی
 شیعرى دهشـوـنـ و لاسهنگی دهکات، چونکه ئەم جـره جووینهوه و
 لاساییه دووبارهبوونهوهیهکی ئەبستراکته و دووره له هـهـندی
 ئەفراندن و داھـنـان و جوانیناسی دهق و دهربـیـنى شیعرى ، له
 بهرانبهردا دووباره کردنهوه بـ هاوسهنگی تهکنیکی شیعرى و دهربـیـن
 داھـنـان و ئەفراندن و جوانیناسی مهعریفی ئەزموونی ههست دهخولقـنـ
 به تایبهتی ئەگەر دووباره کردنهوی هـما و وـنـه بهشـهـکیهکان و
 وشەکان له جووـه و خولانهوهدا بـت به دهوری هـما گشتیهکه، که
 میحوهری دهقهکهیه. شاعیر له وتهکانی بهردهوام دهـبـ دهـ: ()
 دووباره کردنهوه ههمیشه جوانیی شـوهـی نوـ دهـژـنـته ناو واقعی
 نووسین و جوانیهخشی ... له دووبارهکردنهوی جوانیهکاندا
 دووبارهکەرەوه وـانـیـنـکی تراژیدی لهبارهی ژیان لاپهیدا نابـت بـ
 کارکردن، چونکه به تهنیا چاوگهی جوانیهکان مشتوماـ دهکاتهوه و
 کاری بهرهمهـنـانهوی کولتووری جوانی له ناو کولتووری جوانی
 بهـجـدهـهـنـ، ههروهـها دووبارهکردنهوی وشەش هـنـکی دیکه ده بهخشـت
 ، به جـرـك له ناخـا پـ دهگاتهوه و دهردهپهـتهوه، وا دهزانی ئەم
 وشهیه سهرسوـمانـکی دیکه ئاشکرا دهکات و دهیهـنـته بوون و
 پانتایی کارتـکردن.

وشه له شیعردا وزهی دهبینـت نهـك قهواره () ، ئەمەش ئەوهمان بـ
 دهسهلمـنـ که دووبارهکردنهوی هـما، یان وشهـی هـما بـ کراو لای
 شاعیر وزهیهکی استهقینهی ههیه و بزوـنـهـری په یوهندی هـمای وـنـه و
 ناوهرـکی شیعرییه و بهرهمهـنـهـری بهش و پـکـهاتهـی سهرهکی کولتوور
 و فرههنگه، ههروهـها بهشیکه له سهلمـنـهـری ئەندازیی هاوکـشـهـی دهق
 بـ هاوسهنگی شـوازی دهربـیـنى هـما و وـنـه بهشـهـکیهکان. سهرهـای
 داـشـتنی لـژیکی ئەزموونی ههست و سایکـلـژیای ئەزموون، زه مینهیهکی

شیکاری ده خولقانی و توانستی فیزیکی و جووایی و اتا و مانای شیعی و جوانیناسیه کی مشتوما و پوخت بهرهمده هاندته وه .
 ئه وهی جگای سهرنجه شاعیر به لزانای و کارامه یی تهکنیکی دووباره کردنه وهی وشه و وینه و ههای بهکاره ناوه و له دهقه شیعییه کانی بهکاری خستووه وهك بهشك له ئستتیکای دهرربین، نووسین کاریگه ری ئه زموونی هستی سایکالژیای خودی دهرربین جا ئهم دووباره کردنه وه هر شهوه یهك بکت له شهوه کانی دووباره کردنه وه ، چونکه (دووباره کاری شیعی بنه ماییه کی سهره کی بنیادی هانراوه کانی سه باح هانجده ره و کهوا به هانیار - شاعیر کی نوخواز له بواری زمانای شیعی ریداناسراوه () . ئه وهش تانوانی کی هانخه گرانه ی است و دروسته ب لکککینه وه و لکدانه وهی هونه ری دووباره کردنه وه له دهقه کانی هانجده ردا، دهقه کانی هانجده ر بنادکی ئه ندازه یی و فهزایه کی نهرم و په لکه زانینه بیان هه یه .

پوخته ی باس:

- 1- ههای میکانیزم کی هستی سه نگین و به هاداره، وهك ئامازه یهك بشتگه لکی مانایی، که ناچته ژر ههسته وه ره کان، ئه و سه نگ و به هایه شی بهنده به ووگه کانی لکچواندنی دووشت. یه کهم: ئه ندشهی ههای ماگه ر ههست پککرووه. دووهم: ههست پککرووه.
- 2- شاعیر له نواندنه ههای ماگه رییه که یدا که ناك دهکاته وه له نوان ههست و نهستدا. له گه یهك ئاوته و تکه بیان دهکات، چونکه پشککی ووگه کانی فیکر و ههست له نوان جشی بککسه یه کدا نقووم ده بن، لره دا ههای په یوه ندی له گه جیهانی خهونی نا ئاگایی و ئهوانه ی له بازنه ی خهوندا خولده خنه وه. وهك وینه و ههلو سه، به کوههای ککه ره وهی نوان ههست و نهست و نهانیه قوو و نادیاره کانه، وهك دیاره هه ندك جار ئان و دژیه کن.
- 3- ئه و ککشمه ککشانه ی شاعیر له نوان ههسته کانی ستراکتاری ههای ماگه رای و ههای ماکان دایناوه و دایمه زران دووه به زانبوونی ککشنی و بریقه داری بیرکردنه وه ده ناسرکت، که له فهزا و ههسته وه ده دره وشته وه، به نام به ههمان شهوه مهودا و قووی نهستیشی به سهردا ده ژر، له شهوازی چه ند دهسته وازه ییه کدا قووی ناخ و خودی شاعیر فره وانه تر دهکات.
- 4- ستراکتاری ههای له لای شاعیر له سهر په یوه ندی تایبته بنیاتنراوه. له نوان هه ندك واهت و دیارده ی ههست پککراو و تهوژمی بیر و وانینی خودی له دواوییه تی و له دهره وهی چوارچیه ی دهقه کهدا ده ووخ و داده م. چونکه شاعیر به ههای خهمانندن

ده گاته دامه‌زاندنی ئهم ستراکتـره هـمـایـیه له دووتـی هـهـوـستـکی دیاریکراوی هه‌ستیدا.

5- له ده‌قه‌که‌دا، هـمـا و وـنـه به‌شه‌کیه‌کان له تاکه وشه‌یه‌که‌وه تا واتا و ده‌سته‌واژه‌ی هـمـایـی و وـنـه‌ی به‌شه‌کی هـمـایـی که ئاماژه‌یان پـکـراوه ئامرازن بـه پـرـسـسـکی میحوهری چه‌قگرتووی مه‌عریفی، یان هـمـایـه‌کی گشتین، یان بیرـکه‌ی سه‌ره‌کین بـه ژیانـدـستی به پـیـیـسا و یاسا خودییه‌کانی شاعیر، له چوارچیوه‌ی مملانی لـژیکی نـوان چاکه‌کاری و خراپه‌کاریدا.

6- شاعیر ئامانجی له دووباره به‌کارهـنـانه‌وه‌ی هـمـا‌کان بریتییه له چـۆـن به‌خشین و هونه‌ری به‌رز و خستنه‌ووی بیرـکه‌ی گـۆـنـان. واتا: به گوـلـه‌ی پانتایی ده‌قه‌که و هاوسه‌نگکردنی ئهم بـوارانه و ئاوـته‌کردنـیان به تیـری ئه‌ندازه‌ی ئـسـتـیکـای ئه‌زموون و هـهـوـسته وـانـین و جودی فیکری قوو له لایه‌ک و تـاـمـانی ته‌کتیکی هـمـایـی واتا و ده‌لاله‌تی هـمـایـی وـنـه و ده‌ربـیـنی شیعرى و سایکـلـۆژى هـاوسه‌نگی له لایه‌کی تر.

ئه‌یلوولی 2017 هه‌ولـر

سه‌رچاوه‌کان:

سه‌رچاوه‌کان به زمانى عه‌ره‌بى:

- 1- خالده سعید ، حركيه الإبداع دار العودة - بيروت ، لبنان ،
الجبعة الثانية ، 1982.
- 2- روز غريب ، تمهيد فى النقد الحديپ ، دار المكشوف - بيروت ،
لبنان ، الجبعة الأولى - 1971.
- 3- عاگف جوده نصر (الدكتور) ، الرمز الشعرى عند الصوفيه ، دار
الاندلس - بيروت ، لبنان ، الجبعة الأولى - 1983.
- 4- عدنان حسين قاسم (الدكتور) ، التصوير الشعرى ، ربه نقدیه
لبلاغتنا العربيه ، الدار العربيه للنشر و التوزيع - مصر ، 2000.
- 5- محمد على كندى ، الرمز و القناع فى الشعر العربى الحديپ
(السياب و نازك و البياتى) ، دار الكتاب الجديد المتحدہ - بيروت
، لبنان ، الجبعة الأولى - 2003.
- 6- مصغفى ناصف (الدكتور) ، الصوره الأدبيه ، دار الاندلس - بيروت
، لبنان ، دون الإشاره إلى سنه الجبوع.
- 7- نازك الملائكه ، قچایا الشعر المعاصر ، دار العلم للملايين -
بيروت ، لبنان ، الجبعة الرابعه عشره ، 2007.

سه‌رچاوه‌کانى به زمانى کوردى:

- 1- حه‌کیم مه‌لا ساڤج، زمان و بیرکردنه‌وه‌ی شیعرى، چاپخانه‌ی شنبیری
- هه‌ولـر، چاپى یه‌که‌م، 2016.

- 2- سه باح -ه نждеر، حەزده كەم ئەوە نده بژیم، چاپخانه ی -شنبیری -هەول-ر، چاپی یەكەم، 2015.
- 3- سه باح -ه نждеر، سەد و یەكشەو، چاپخانه ی دەزگای ئاراس -هەول-ر، چاپی یەكەم، 2008.
- گ-قاره كان به زمانی كوردی:
- 1- گ-قاری 23، گ-قار-کی ئەدەبی. هزری. -هەخەییە، ژمارە (8)، هاوینی - 2012، چاپخانه -ژه-ات -هەول-ر .
- 2- گ-قاری هە-مەت، گ-قار-کی تایبەتە بە شیعر، ژمارە (6)، بە -دیاریکردنی سا- و شو-نی چاپ.
- 3- گ-قاری هە نار، گ-قار-کی ئەدەبی، هونەری، رووناكبیری، ژمارە (77)، پووشپه- - 2712، ی-نی - 2012، بە-وه-بەر-تی چاپ و -او-کردنەوێ سل-مانی.

سەروەر حەسەن محەمەد
 ماستەر لە -هەخەنی ئەدەبی عەرەبی هاوچەرخ
 هەول-ر- ژمارە ی م-بیل : 07504613632
 sarwarhassan09@gmail.com

-
- محمد علي الكندي ، الرمز و القناع في الشعر العربي الحديث ، ص: 51.
 - خالدة سعيد ، حركية الإبداع ، ص: 125.
 - عدنان حسين قاسم ، التصوير الشعري رؤية نقدية لبلاغتنا العربية ، ص: 167.
 - 4- روز غريب ، تمهيد في النقد الأدبي الحديث ، ص: 228.
 - مصطفى ناصف ، الصورة الأدبية ، ص: 157.
 - الدكتور عاطف جودة نصر ، الرمز الشعري عند الصوفية ، ص: 23.
 - عدنان حسين قاسم ، التصوير الشعري رؤية نقدية لبلاغتنا العربية ، ص: 167.
 - الدكتور عاطف جودة نصر ، الرمز الشعري عند الصوفية ، ص: 391.
 - سه باح ر-ه نждеر ، حەزده كەم ئەوە نده بژیم ، لا: 11.
 - هەمان سەرضاوە ، لا: 6.
 - ئارام سدیق ، لە طەمەئە زمانەوێ بۆ طەمەئە تەکنیک خۆی-ندەوێ-ک بۆ کتیبی (حەزده كەم ئەوە نده بژیم) ی سه باح ر-ه نждеر ، طوؤاری هە-لە-مەت ، ذمارە (6) ، بە-بی- سالی ضاٹ ، لا: 45.
 - سه باح ر-ه نждеر ، حەزده كەم ئەوە نده بژیم ، لا: 12.
 - سه باح ر-ه نждеر ، حەزده كەم ئەوە نده بژیم ، لا: 12.

- حەكیم مەلا سەلح ، زمان و بێركردمەوی شیعری ، لا: 8.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 12 - 23.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا: 13.
- ئێحمەدی مەلا ، باجی جیا نووسین ، ئێزموونی سەباح رەنجەر ،
طۆطاری 23 ، ذمارة (8) هاوینی (2012) ، لا : 7.
- ئارام سدیق ، لە طەمە زمانەوی بۆ کتێبی (حەزەدەكەم ئێوەندە
بێم) ی سەباح رەنجەر ، طۆطاری هەلەمەت ، ذمارة (6) ، لا : 47.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 14.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 14.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 7-8 .
- هەمان سەرضاوە ، لا : 14-15 .
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 15.
- عدنان حسین قاسم ، التصوير الشعری ، رؤیة نقدیة لبلاغتنا
العربیة ، ص: 192.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 16.
- سەباح رەنجەر ، حەزەدەكەم ئێوەندە بێم ، لا : 8-9 .
- نازك الملائكة ، قضايا الشعر المعاصر ، ص: 277.
- سەباح رەنجەر ، سەد و یەكشەوی ، لا : 6 .
- هەمان سەرضاوە ، لا : 6-7 .
- د. عادل طەرمیانی ، تەکنیکی دووبارەکردنەوی لە هۆنراوەکانی
سەباح رەنجەر (لەیکۆلاینەویەکی شیکار رەخنەییە) ، بەشی دووەم
، طۆطاری هەنار ، ذمارة (77) ، سالی حەوتەم ، یۆنیوی 2012 ، لا :
29.